

ע"פ 808/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 808/16

לפני:
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים בתפ"ח 30718-02-14 מיום 22.6.2015
וגזר דינו מיום 16.12.2015 שניתנו על ידי כב' סגן
הנשיא השופט י' צבן והשופטים ר' כרמל ור' פרידמן-
פלדמן

תאריך הישיבה: י' באדר התשע"ז (8.3.2017)

בשם המערער: עו"ד דוד ירון

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

פסק דין

השופט י' דנציגר:

לפנינו ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (סגן הנשיא, השופט י' צבן, השופט ר' כרמל והשופטת ר' פרידמן-פלדמן) בתפ"ח 30718-02-14 מיום 22.6.2015 ועל גזר דינו מיום 16.12.2015.

במסגרת הכרעת הדין הורשע המערער בגין האישום הראשון והשלישי, בעבירות של הפרת צו פיקוח, לפי סעיף 22(א) לחוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין) (שתי עבירות); בגין האישום השני בעבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); בגין האישום השלישי בעבירה של אינוס, לפי סעיף 345(א)(1) לחוק; בגין האישום הרביעי בעבירה של הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(ב) לחוק; ובגין האישום החמישי בעבירה של חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 335(א)(1) בנסיבות סעיף 333 לחוק.

במסגרת גזר הדין, הושתו על המערער עונש מאסר בפועל בן שש שנים, החל מיום מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי, אותו יבצה אם יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק; ופיצוי למתלוננת בסך 10,000 ש"ח.

רקע ותמצית כתב האישום

1. המערער והמתלוננת ניהלו מערכת יחסים זוגית במשך מספר שבועות בסוף שנת 2013. המתלוננת שהייתה באותה עת בשנות העשרים לחייה, חסרת בית ויתומה, אשר לנה בלילות ב"שלטר" - מרכז לינת חירום לצעירות חסרות בית בירושלים מטעם עמותת "עלם" לנוער במצבי סיכון (להלן: השלטר). המערער, יליד 1984, היה מאורס לאחרת, לעיתים לן בבית הוריו ולעיתים ברחוב. המערער והמתלוננת נהגו להתרועע יחד עם חברים בגנים ציבוריים בירושלים, שם נהגו לצרוך אלכוהול לעתים עד שוכרה ולעיתים השתמשו בסמים.

2. ביום 16.2.2014 הוגש נגד המערער כתב אישום המונה חמישה אישומים, כפי שיפורט להלן:

במסגרת האישום הראשון, מיוחסת למערער עבירה של הפרת צו פיקוח; ביום 10.1.2012 הוטל על המערער צו פיקוח לפי סעיף 22(א) לחוק ההגנה על הציבור מפני עברייני מין, על ידי בית משפט השלום בירושלים (השופט ג' ארנברג) בת"פ 18480-03-10, ובו נאסר עליו לצרוך משקאות משכרים ולהשתמש בסמים מסוכנים למשך שלוש שנים (להלן: צו הפיקוח). על פי כתב האישום, במהלך החודשים ספטמבר עד נובמבר בשנת 2013, צרך המערער אלכוהול במספר הזדמנויות שונות.

על פי האישום השני, המערער הכה את המתלוננת, עמה ניהל קשר רומנטי במשך מספר שבועות, בכל חלקי גופה במספר הזדמנויות.

על פי האישום השלישי, ביום 2.10.2013 בשעות הלילה, שהה המערער עם המתלוננת ביחד עם חברים נוספים בגנים ציבוריים שונים בירושלים, שם צרכו יחד אלכוהול, בניגוד להוראות צו הפיקוח. בשלב מסוים, עזבה המתלוננת את

בני החבורה ופנתה לשלטון. המערער הלך אחרי המתלוננת וביקש לשוחח עמה, המתלוננת סירבה והשניים רבו תוך שהם צועקים זה על זה. המערער ביקש מהמתלוננת להיכנס לחדר מדרגות סמוך, אך המתלוננת סירבה. בתגובה לכך, המערער דחף את המתלוננת והפילה ארצה על שברי זכוכיות, ולאחר מכן משך בידיה והכניסה לחדר המדרגות. בחדר המדרגות החל המערער לחבק ולנשק את המתלוננת. המתלוננת אמרה שאינה מעוניינת במגעו וביקשה ממנו "לעזוב אותה בשקט", אך המערער לא חדל ממעשיו. המערער חיבק את המתלוננת מאחור כשגופה שעון על קיר בחדר המדרגות והפשיל את מכנסיה ותחתוניה. המתלוננת ביקשה מהמערער לחדול ממעשיו, ואף דחפה אותו כשהיא מושיטה ידה לאחור והזיזה את גופה. בתגובה, דחף המערער בכוח את המתלוננת לכיוון הקיר ואמר לה "זה יגמר מהר". כוחותיה של המתלוננת לא עמדו לה להתנגד למערער והוא המשיך במעשיו בזמן שהיא בוכה. המערער הפשיל את מכנסיו ותחתונו והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה של המתלוננת עד הגיעו לפורקן מיני. לאחר מכן, עזב המערער את המקום והמתלוננת נותרה בוכה בחדר המדרגות (להלן: אירוע האונס). כתוצאה ממעשי המערער, נגרמו למתלוננת חבלה בכתפה השמאלית, נפוחות בקרסול רגל ימין ושפשוף ושריטה על ירך רגלה השמאלית.

על פי האישום הרביעי, לאחר אירוע האונס, המערער איים על המתלוננת במספר הזדמנויות כאשר פגש אותה במרכז העיר בירושלים, לבל תגיש נגדו תלונה במשטרה באומרו "אם אני אשב בבית הסוהר אני אשלח עלייך אנשים".

על פי האישום החמישי, ביום 23.10.2013, שהתה המתלוננת עם המערער ועם חבריו, ליד גבעת התחמושת בירושלים ושתתה עמם משקאות אלכוהוליים. בשלב מסוים ביקש המערער לשוחח עם המתלוננת ביחידות והיא הסכימה. אז, הכה המערער את המתלוננת, הפילה ארצה, בעט בה, משך בשערה על מנת להקימה מהרצפה והכה בברכה הימנית באמצעות חפץ מחודד העשוי מברזל. כתוצאה מתקיפתה על ידי המערער נגרם למתלוננת דימום בברכה. המערער ברח מן המקום (להלן: האירוע בגבעת התחמושת). עקב מעשים אלו נזקקה המתלוננת לטיפול רפואי במרכז הרפואי "טרם", שכלל תשעה תפרים בברכה שנעשו תחת הרדמה. יומיים לאחר מכן, קיבלה המתלוננת טיפול נוסף להוצאת התפרים וניקוז נוזלים תחת הרדמה מקומית. כמו כן קיבלה המתלוננת טיפול תרופתי.

יצוין כי כתב האישום המקורי שהוגש נגד המערער כלל אישום נוסף שייחס לו עבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות של א'. המשיבה התקשתה לאתר את א', בין היתר מאחר שגם היא חסרת בית. בקשת המשיבה להפרדת האישום השישי ועיכוב הליכים נדחתה. לבסוף הכריזה המשיבה כי היא חוזרת בה מהאישום השישי ובסיכומיה עתרה לזיכוי המערער מהמיוחס לו במסגרתו.

הכרעת הדין

3. בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער, לאחר שמיעת ראיות, בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בפתח הכרעת הדין, צוין כי המערער הודה בעבירה של הפרת צו פיקוח אשר יוחסה לו במסגרת האישום הראשון, וכפר ביתר האישומים. הכרעת הדין נשענה בראש ובראשונה על עדותה של המתלוננת אשר נמצאה מהימנה. בשל כך, סקר בית המשפט בהרחבה עדות זו. בית המשפט סקר בפירוט גם את יתר הראיות אשר הובאו בפניו: שלוש הודעותיה של רכזת השלטון, העובדת הסוציאלית הדס גול (להלן: הדס) במשטרה ועדותה בבית המשפט; עדותה של חברתה של המתלוננת, נ.א (להלן: נ.א) בבית המשפט; עדותה של המדריכה בשלטון, רננה דדון (להלן: רננה) בבית המשפט; הרישומים ביומן השלטון; גרסתו של המערער - שלוש הודעותיו במשטרה ועדותו בבית המשפט; הודעותיהם של חבריו של המערער במשטרה ועדותם בבית המשפט; מ.ג, נ.ד וע.ס (להלן: חבריו של המערער); ועדותה של בת זוגו של

המערער, ת א (להלן: ת) בבית המשפט. כמו כן, צוין כי חומר הראיות כלל, בין היתר: מסמכים רפואיים; תרשומות של "גלגל" – מרכז יום לצעירים חסרי בית מטעם עמותת עלם (להלן: הגלגל), בו נהגה המתלוננת לבלות בשעות היום; תרשומת של עמותת "שילה" – שירותי ייעוץ להיריון ולמניעה מטעם משרד הבריאות (להלן: שילה); הודעות במשטרה של מספר עדות שהיו בצוות השלטר וצוות הגלגל.

4. בית המשפט דן תחילה באירוע האונס, ובמסגרת זו תיאר בהרחבה את אופן התנהגותה של המתלוננת בעת מתן עדותה לפניו. להלן יובא חלק מן התיאורים המובאים בהכרעת הדין: המתלוננת הייתה נרגשת וגופה רעד; לעיתים הייתה נסערת; סירבה לדבר וביקשה לסיים את עדותה מהר; מעת לעת היה צורך להרגיעה; בעת תיאור האונס רעדה והתייפחה, מיאנה להיזכר עד שעדותה הופסקה לשם הרגעתה; סיפרה על הקושי הרגשי שלה להיזכר באירועים ולהתמודד איתם; עדותה הייתה אינפורמטיבית וחסרה, והיה צורך לשדל אותה לגולל את פרטי האירועים ואת התרחשותם ולעיתים אף לרענן את זיכרונה; המתלוננת הייתה נבוכה והתקשתה לתאר את האירוע. בית המשפט קבע כי גרסתה של המתלוננת ביחס לאירוע האונס מעוגנת בזמן ובמקום; קוהרנטית; עולה בקנה אחד עם הודעותיה במשטרה; ולא נסתרה בחקירה הנגדית. בהקשר זה הוטעם, כי המתלוננת גוללה את האירועים ללא ניסיון להעצימם או להשחיר את פני המערער, ומסרה מידע שלא היה נוח מבחינתה, כמו למשל התמכרותה לסמים ולאכזוהו. בית המשפט עמד על כך שגרסתה של המתלוננת נתמכת בעדותן של מדריכות השלטר והגלגל ובחומר הראיות. נקבע כי דיווחה המיידי והספונטני של המתלוננת על האונס להדס, ולמדריכות השלטר והגלגל, בהתווסף לחבלות על גופה ופנייתה למרכז שילה על מנת לקבל גלולה למניעת היריון, בו סיפרה לצוות הרפואי על כך שנאנסה, מהווים ראיות התומכות ומחזקות את גרסתה. אשר לגרסתו של המערער; נקבע כי היא פתלתלה, מתחמקת ורוויית סתירות וכי היא אינה מותירה רושם אמין. בית המשפט הדגיש כי גם במערכת יחסים זוגית אינטימית נדרשת הסכמה לקיום יחסי מין ואין די בהסכמה כללית. בנוסף, נקבע כי אין בעדותם של חבריו של המערער אשר יצאו להגנתו כדי לשפוך אור על אירוע האונס. נוכח האמור, הרשיע בית המשפט את המערער בעבירת אינוס.

5. הדין בעניין האירוע בגבעת התחמושת התמקד במחלוקת לגבי השאלה האם המערער הכה את המתלוננת באמצעות מוט ברזל או לחלופין הפיל אותה על הברזל ובכך גרם לפציעתה. בעדותה בבית המשפט, מסרה המתלוננת כי המערער הלם בה באמצעות מוט ברזל אך חבלתה הקשה נגרמה כתוצאה מנפילתה על מוט הברזל. בית המשפט קבע כי עדותה של המתלוננת ניתנה מבלי לנסות להעצים את האירועים, למרות סערת הרגשות שבה הייתה נתונה. עם זאת, צוין כי עדות זו לא התיישבה עם הודעותיה במשטרה כי המערער הכה אותה עם מוט ברזל וגרם לפציעתה. מיד לאחר סיום עדותה סיפרה המתלוננת להדס ולרננה, מחוץ לאולם בית המשפט, כי לא דייקה בעדותה משום שחשה לחץ, אשר גרם לה לבלבול. בעקבות זאת, החליט בית המשפט לבקשת המשיבה, לאפשר למתלוננת לחזור אל דוכן העדים. המתלוננת העידה פעם נוספת ומסרה כי המערער היכה בה במוט ברזל וכך גרם לחבלתה. בית המשפט קבע כי המתלוננת הייתה נסערת בעת מתן עדותה המוקדמת ועל כן סביר שהתבלבלה. כן נקבע כי הגרסה המאוחרת של המתלוננת בבית המשפט, מתיישבת עם הודעותיה במשטרה ועם ראיות נוספות בתיק. יחד עם זאת, בית המשפט עמד על כך שישנן עדויות וראיות אשר אינן מתיישבות עם גרסתה המאוחרת של המתלוננת. על אף האמור בית המשפט אימץ את גרסתה המאוחרת של המתלוננת, ועל כן הרשיע את המערער בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות.

6. בהמשך פנה בית המשפט לבחון את שאלת אשמתו של המערער ביחס לעבירה של תקיפת בת זוג. נקבע כי גרסתה של המתלוננת ביחס לאלימות המערער כלפיה תועדה בזמן אמת ביומן השלטר וכי היא נתמכת בעדויותיה של מדריכות השלטר וגלגל, בעדותה של חברתה נ.א ובתעודה רפואית מבית החולים רמב"ם בחיפה. בית המשפט קבע כי גרסתו של המערער – אשר הכחיש את המיוחס לו וטען כי בינו לבין המתלוננת שררו יחסי זוגיות טובים – היא מתחמקת,

סתמית ובלתי מציאותית. על בסיס ראיות אלה, הרשיע בית המשפט את המערער בעבירה של תקיפת בת זוג.

7. בית המשפט בחן את הראיות ביחס לעבירת ההדחה בחקירה וקבע כי גרסתה של המתלוננת נתמכת בעדותן של המדריכות טל בר ודבורה קדיש, אשר שמעו מפיה על האיומים סמוך להשמעתם ועל חששה מפני המערער וכן ברישומים ביומן השלטר. בנוסף, נקבע כי גרסתו של המערער – אשר הכחיש את המיוחס לו – אינה עקבית, הגיונית או אמينة. בנוסף, נקבע כי עדותו של המערער בבית המשפט על כך שפגש את המתלוננת מספר פעמים לאחר האירוע מחזקת את הראיות נגדו. נוכח האמור, הורשע המערער בעבירה של הדחה בחקירה באיומים.

8. בסיום הכרעת הדין, התייחס בית המשפט לכך שכפי שניתן ללמוד מעדויותיהן של הדס ורננה, העובדה שמסכת האלימות החמורה המתוארת לעיל לא הובאה בזמן אמת לידיעת וטיפול המשטרה, נעוצה בכך שמציאות חייהן של חסרות-הבית היא מורכבת וסבוכה וכי לעיתים מעורבות של רשויות החוק עלולה לפגוע בהן ולהותיר אותן ללא הגנה. יתר על כן, בית המשפט עמד על כך שההגנה מבקשת לבסס את המניע להפללתו של המערער על הקנאה שכביכול אחזה בה לאחר שפגשה אותו. בהקשר זה נקבע כי מניע הקנאה אינו יכול לעמוד בחלוף שלושה חודשים מניתוק הקשר, בפרט נוכח העובדה שהמתלוננת כוננה קשר זוגי עם אחר במהלך תקופה זו. כמו כן, נקבע כי החיזוקים הרבים שנמצאו לגרסתה של המתלוננת, שומטים את הקרקע תחת התיזה שההגנה מבקשת לבסס, בדבר קנאתה של המתלוננת וכעסה על המערער אשר הובילו אותה להפליל אותו.

גזר הדין

9. בפתח גזר דינו עמד בית המשפט המחוזי על עברו הפלילי של המערער. בהקשר זה צוין כי המערער הורשע בעבירה של מעשה מגונה בפומבי, אשר בגינו הוטל עליו צו הפיקוח, כאמור לעיל. כמו כן, צוין כי לחובת המערער חמש הרשעות בין השנים 2005-2014, בעבירות אלימות, מעשה מגונה בפומבי, רכוש, שוטטות, הסעת שב"ח, נהיגה בזמן פסילה והחזקת סמים לצריכה עצמית, בגין ריצה שלושה עונשי מאסר לתקופות שונות, שהאחרון והחמור מביניהם היה לתקופה של 23 חודשי מאסר.

10. לאחר מכן, תיאר בית המשפט את נסיבות חייה הקשות של המתלוננת, ועמד על כך שמתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה, עולה כי מעשי המערער השפיעו על מצבה הרגשי המערער עוד קודם לכן, באופן עמוק והחמירו את תגובותיה הפוסט-טראומטיות. עם זאת, צוין כי המתלוננת מעוניינת להשתקם ולהקים בית ביחד עם בן זוגה הנוכחי. בית המשפט ציין כי המערער ממשיך להתקשר אל המתלוננת ממקום מעצרו וכי הדבר מעצים את חרדתה מפני נקמתו, ומשפיע באופן קשה על חייה.

11. בית המשפט המחוזי סקר את הערכים המוגנים שנפגעו עקב מעשיו של המערער; נקבע כי בעבירת האינוס ובעבירת תקיפת בת זוג נפגעו זכות האוטונומיה של האישה, זכותו של אדם על גופו ונפשו וזכותו של הפרט לאוטונומיה של הרצון, וכי בעבירת ההדחה בחקירה נפגעו הערכים המוגנים של כיבוד החוק ואכיפתו, חקר האמת והגנה על שלום הציבור. בית המשפט התייחס לנסיבות ביצוע העבירות וקבע כי המערער ניצל את חולשתה ופגיעותה של המתלוננת ואת הקשר הזוגי ביניהם לביצוע מעשים מכוערים ואלימים. לאחר מכן, סקר בית המשפט את מדיניות הענישה הנוהגת בכל

אחת מן העבירות בהן הורשע המערער. בית המשפט קבע כי לפי מבחן "הקשר ההדוק" יש לראות במסכת האלימות של המערער שנמשכה על פני חודשיים וחצי משום אירוע אחד עם ריבוי מעשים לצורך קביעת מתחם הענישה. בעקבות זאת, נקבע מתחם ענישה של ארבע עד תשע שנות מאסר בפועל בגין עבירות האינוס והאלימות, ומתחם ענישה של ארבעה עד שמונה חודשי מאסר בפועל בגין עבירות ההפרה של צו פיקוח. יצוין כי בית המשפט לא קבע מתחם ענישה לעבירה של הדחה בחקירה באיומים. נוכח האמור, נקבע כי מתחם הענישה המשולב מצוי בטווח שבין חמש לתשע שנות מאסר בפועל.

12. בית המשפט המחוזי בחן את נסיבותיו האישיות של המערער וציין כי התרשם שמדובר באדם שסבל תלאות במרוצת חייו, התגלגל לתהומות ונותר לתקופות שונות בחייו ללא קורת גג מעל ראשו. בית המשפט עמד על כך שהמערער אינו נוטל אחריות למעשיו וטרם הפנים את הפסול שבהם. לזכותו של המערער נזקפה העובדה שניהל את משפטו באופן ענייני, ולחובתו נזקף עברו הפלילי. בהקשר זה צוין כי יש ליתן משקל ומשמעות לעובדה שביצע את המיוחס לו על רקע בעיית התמכרות ותוך הפרת צו פיקוח. בית המשפט קבע כי לא נמצאו נסיבות משפחתיות שמצדיקות התחשבות מיוחדת בענישתו. נוכח האמור, נקבע כי חומרת מעשיו של המערער מחייבת להעדיף את שיקולי הגמול וההרתעה, תוך שנסיבותיו האישיות תמתנה במעט את דינו.

לאחר כל אלה הושתו על המערער העונשים המפורטים לעיל.

מכאן הערעור שלפנינו.

הערכת מסוכנות

13. ביום 30.1.2017 הוגשה לבית משפט זה הערכת מסוכנות ביחס למערער. במסגרת זו נקבע כי שילובם של גורמי הסיכון הסטאטיים (היותו עבריין מין רצידיביסטי; העובדה שהוא מכור לאלכוהול; ללא רקע תעסוקתי רציף; ובעל עבר פלילי מגיל צעיר), המבוססים על הספרות המקצועית בתחום המסוכנות המינית, כמו גם גורמי הסיכון הדינמיים (אי לקיחת האחריות על מעשיו; היותו אימפולסיבי; בעל קווי אישיות אנטי סוציאליים; העובדה שהוא אינו מסוגל לשמור על גבולות; משפחתו וסביבתו לא מהווים גורם המסוגל למתן את התנהגותו; מכחיש מסוכנות מינית פוטנציאלית; ואינו ירא מן החוק) וההתרשמות הקלינית, מצביעים על כך שרמת מסוכנותו המינית של המערער היא גבוהה.

טענות הצדדים

14. המערער טוען - באמצעות בא כוחו, עו"ד ירון דוד - כי מקורן של כל הראיות בתיק הוא בעדותה של המתלוננת וכי יש בכך בעייתיות אשר ראוי שתבוא לידי ביטוי במידת המהימנות ובמישור המשקל שבית המשפט מייחס להן. כמו כן, נטען כי המתלוננת הגישה את תלונתה בשיהוי ניכר במונחים של "חיי-רחוב", וכי הדבר פגם ביכולתו של המערער להגן על עצמו במשפט. לטענתו, מגרסת המתלוננת עולות סתירות שונות שאינן מצדיקות את האמון שבית המשפט נתן בה. עוד נטען, כי עצם היותה של המתלוננת חסרת בית ומכורה לחומרים משני תודעה, מחייבת את בית המשפט בזהירות יתרה בבחינת תלונתה וממצאי המהימנות שנקבעים לגבי עדותה. זאת ועוד, לשיטתו של המערער, העובדה שהמתלוננת

המשיכה לבלות עמו ועם חבריו לאחר אירוע האונס, לכאורה, אינה מתיישבת עם ההתנהגות המצופה ממי שנאנסה. מעבר לכך, המערער טוען לקיומם של מחדלי חקירה ופגמים בהליך; נטען כי במסגרת ניהול התיק נמסרו עדויות וחומרי חקירה נוספים להגנה לאחר הגשת כתב האישום וההחלטה על מעצר עד תום ההליכים ואף במהלך ניהול ההוכחות. בנוסף, המערער סבור כי בית המשפט שגה בכך שאיפשר למתלוננת לתקן את עדותה ביחס לאירוע בגבעת התחמושת. כן נטען, כי נסיבות ואורח חייהם של חסרי הבית מקשים על יכולתם לזכור אירועים ספציפיים. בהקשר זה נטען כי המערער לא הצליח להיזכר ולהתייחס לפרטי אירוע האונס, ולהבדיל אותו מיתר ההתנסויות בינו לבין המתלוננת לאחר פרק הזמן המשמעותי שחלף. נטען כי הקושי לזכור את פרטי האירוע מתעצם נוכח העובדה כי גם לאחר מכן המשיכו המתלוננת והמערער להיפגש ו"להתרועע ללילות הוללות". בנוסף, המערער טוען כי ברישומים של מרכז "טרם" אין זכר למעשה מיני או אינוס. כמו כן, לשיטתו, העובדה שלא נלקחה מן המתלוננת ערכת אונס מהווה מחדל חמור של המתלוננת והעובדות הסוציאליות, אשר גרם לו לנזק ראייתי משמעותי המצדיק מתן הגנה מן הצדק.

15. לחלופין, טוען המערער כי העונש שהושת עליו חמור יתר על המידה באופן בלתי מוצדק בנסיבות העניין. בהקשר זה נטען, כי השיקולים לקביעת מתחם הענישה והמיקום בתוכו, צריכים להיות מותאמים למערכת החברתית הספציפית שבה פעלו המתלוננת והמערער - מערכת הערכים של ח"י הרחוב - אשר נבדלת ממערכת הערכים של ה"אדם הסביר". בהקשר זה נטען, כי המערער והמתלוננת ניהלו מערכת יחסים זוגית בעת שהם מכורים לאלכוהול ועל כן הייתה למערער ציפייה סבירה כי המתלוננת הסכימה לקיים עמו יחסי מין. נטען כי יש להתחשב בנסיבות חייו של המערער, ועל כן לא ראוי לדרוש ממנו לשלוט בעצמו באותה המידה הנדרשת מן "האנס הסביר", אף אם הגיע להבנה מסוימת, חרף היותו שיכור, כי באותו רגע מעשהו אינו רצוי. משכך, המערער טוען כי אין להענישו לפי סטנדרט הענישה הנהוג בעבירה מסוג זה. לשיטתו, מתחם הענישה ההולם במקרה דנן צריך להיות בין שלוש לשש שנות מאסר, וראוי היה להשית עליו מאסר בן שלוש עד ארבע שנים. בדיון שהתקיים לפניו נטען כי המערער נמצא כעת בבית הסוהר במחלקה טיפולית, בה הוא מטפל בהתמכרותו לאלכוהול ובדפוס התנהגותו האלימים. בנוסף, צוין כי הערכת המסוכנות שהוגשה לבית משפט זה ביחס למערער, במסגרתה נקבע כי הוא אינו לוקח אחריות למעשיו, מבוססת על ראיון שהתקיים עמו טרם הגשת הערעור.

יצוין כי לאחר השלמת טיעוני הצדדים בדיון שנערך לפניו, ביקש המערער לומר מספר מילים. במסגרת זו המערער הביע צער וחרטה על מעשיו, ואמר שהוא מבין שפגע במתלוננת ונהג כלפיה "לא בסדר בכלל ואפילו בצורה אלימה" (עמ' 8 לפרוטוקול מיום 8.3.2017). המערער הביע את רצונו לבקש את סליחתה של המתלוננת בפניה. בנוסף, המערער הודה שבעקבות הטיפול שניתן לו בבית הסוהר, הוא מבין שהוא מכור לאלכוהול וציין כי הוא מטפל בכך בימים אלו. בסיום דבריו, ביקש המערער מבית המשפט לאפשר לו להמשיך בטיפול ולהשתקם.

16. המשיבה טוענת - באמצעות באת-כוחה, עו"ד ורד חלאוה - כי אין להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי אשר מבוסס על ממצאי עובדה ומהימנות מובהקים. בהקשר זה נטען כי בית המשפט המחוזי התרשם באופן בלתי אמצעי מן העדים שהובאו לפניו, מבלי שהתעלם מסתירות קלות שעלו בעדויותיהם. כן נטען, כי בית המשפט פירט בפסק דינו על סמך מה התרשם וקבע את ממצאי המהימנות ואת הראיות הנוספות שהובילו אותו להכרעתו. אשר לעבירת האינוס; נטען כי הרשעתו של המערער נסמכה על עדותה של המתלוננת כמו גם על עדותן של המדריכות בשלטר ובגלגל וראיות נוספות שהובאו לפני בית המשפט. המשיבה הדגישה בהקשר זה את מצבה הנפשי הרעוע של המתלוננת ואת העובדה שפנתה לקבל טיפול רפואי מיד לאחר האירוע, וכן את עדותו של המערער שנמצאה על ידי בית

המשפט המחוזי כבלתי אמינה. אשר לטענת המערער כי התנהלותה של המתלוננת אינה עולה בקנה אחד עם התנהלות של נאנסת; נטען כי לא ניתן למדוד התנהגות של קורבנות עבירת מין בעיניים רציונליות. לטענת המשיבה, לא ניתן לזקוף לחובתה של המתלוננת את העובדה שלא הגישה תלונה במשטרה בסמוך לאחר האירועים. בהקשר זה הוטעם כי המתלוננת סיפרה על האירוע להדס. אשר לטענה כי התלונה הוגשה בשיהוי; נטען כי מדובר בשיהוי לפרק זמן קצר ביותר, אשר ניתן לו הסבר על ידי המתלוננת - חששה מהגשת תלונה למשטרה בכלל וחששה מפני המערער בפרט. כמו כן, נטען כי בעניינם של קורבנות עבירות מין, פעמים רבות נדרשת שהות עד אשר מבשילה ההחלטה להגיש תלונה למשטרה. אשר לאירוע בגבעת התחמושת; נטען כי בית המשפט מצא לנכון לבכר את גרסתה המאוחרת של המתלוננת על דוכן העדים נוכח התרשמותו כי המצוקה בה הייתה שרויה מתיישבת עם טענתה לבלבול בעדותה. המשיבה מדגישה כי קביעתו של בית המשפט התבססה גם על בחינת עדויותיהן של המדריכות טל בר ודבורה קדיש, חברתה של המתלוננת, נ.א, עדותה של הדס שפינתה את המתלוננת למרכז "טרם" לקבלת טיפול רפואי, עדותה של רננה שקיבלה את פניה כשהגיעה לשלטר ועדות חבריו של המערער. אשר לאלימות כלפי המתלוננת במהלך מערכת היחסים הזוגית; הודגש כי ההרשעה בעבירה זו התבססה על עדויות המדריכות בשלטר, שתועדו ביומן, על עדות חברתה, נ.א, ואף על התעודה הרפואית מבית החולים רמב"ם. אשר לעבירת ההדחה בחקירה; נטען כי בית המשפט הסתמך לעניין זה על עדות המתלוננת ועדותן של שתי מדריכות מהשלטר, לאחר שמצא את עדותו של המערער בלתי אמינה. כמו כן, צוין כי טענתו של המערער כי המתלוננת הגישה את תלונתה בעקבות קנאה שאחזה בה כאשר פגשה במערער נדחתה על ידי בית המשפט באופן מנומק וסדור.

אשר לעונש; נטען כי מערכת היחסים האלימה בין המערער למתלוננת, התכנסה לשני אירועים אלימים במיוחד והותירה צלקות בנפשה של המתלוננת אשר באו לידי ביטוי בעדותה בבית המשפט ובהידרדרות במצבה הנפשי, אשר מחייבת אותה, לדבריה, ליטול תרופות. המשיבה סבורה כי העונש שהשית בית המשפט המחוזי על המערער אינו ברף הענישה הגבוה בהתחשב בחומרת מעשיו וכי בנסיבות האמורות אין כל הצדקה להתערבותה של ערכאת הערעור.

דיון והכרעה

17. לאחר שעיינתי בקפידה בהכרעת הדין ובגזר הדין, בהודעת הערעור, בעיקרי הטיעון מטעם המערער ומטעם המשיבה ובמכלול הראיות, ולאחר ששמעתי את טיעוני באי-כוח הצדדים בדיון שנערך לפנינו, אציע לחברי לדחות את הערעור על שני חלקיו.

התערבות בממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית

18. כידוע, ערכאת הערעור תימנע מלהתערב בממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית. הטעם להלכה זו נעוץ בכך שלערכאה הדיונית יתרון מובנה על פני ערכאת הערעור, היות שהיא זו ששמעה את העדים, התרשמה מהם באופן בלתי אמצעי, ואף צללה לנבכי הראיות והמסמכים שהובאו לפניה [ראו למשל: ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 643, 632 (2000); ע"פ 2202/08 פסקו נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (7.3.2012) (להלן: עניין פסקו); ע"פ 1656/16 דוידוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 62 (20.3.2017)]. הלכה זו מקבלת משנה תוקף כאשר מדובר בעדויות הנוגעות לעבירות מין [ראו למשל: ע"פ 6375/02 בבקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 425, 419 (2004) (להלן: עניין בבקוב); ע"פ 5229/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 והאסמכתאות שם (7.8.2008)]. במקרים מסוג זה, הכרעת הדין של הערכאה הדיונית מבוססת בעיקר על התרשמותה ממהימנות העדים שהעידו לפניה,

ובפרט מעדותה של המתלוננת. יפים לענייננו דבריה של השופטת א' חיות:

"במקרה כזה, מעצם טיבו, עוסקת העדות בנושא שהוא טראומטי ואינטימי כאחד, ולפיכך מתעורר לעתים קושי במתן עדות ברורה ורהוטה. בנסיבות כאלה הטון, אופן הדיבור, שפת הגוף וכל אותם גורמים שאינם שייכים ישירות לעולם התוכן – כל אלה מקבלים משקל חשוב עוד יותר" [עניין בבקוב, 425-426].

19. לכלל האמור נקבעו במהלך השנים שלושה חריגים, המאפשרים לערכאת הערעור להתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית [ראו למשל: עניין פסקו, פסקה 37 והאסמכתאות שם]. החריג הראשון חל כאשר הממצאים מתבססים על ראיות בכתב ולא על הופעת העדים, מאחר שבמקרים אלו אין לערכאה הדיונית יתרון כלשהו על פני ערכאת הערעור [ראו למשל: ע"פ 398/89 מנצור נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דינו של השופט ג' בך (19.1.1994)]; החריג השני חל במקרים שבהם ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהגיון. דהיינו, כאשר מדובר על הסקת מסקנות מתוך חומר הראיות [ראו למשל: (3) 832, 835 (1995)]; החריג השלישי חל במצבים בהם נפלו טעויות מהותיות בהערכת המהימנות של העדויות על ידי הערכאה הדיונית, כגון התעלמות מסתירות בעדות היורדות לשורשו של עניין או התעלמות מגורמים רלבנטיים להערכה של משקל העדות [ראו למשל: ע"פ 4977/92 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 690, 696 (1993)].

20. המערער מפנה את עיקר טענותיו בערעור נגד התרשמותו של בית המשפט המחוזי מעדותה של המתלוננת, והחיזוקים שמצא לעדות זו. בכך למעשה מבקש המערער מבית המשפט להפעיל את החריג השלישי להלכת אי-ההתערבות. לאחר שבחנתי את התרשמותו של בית המשפט המחוזי מן העדויות והראיות שהוצגו לפניו וכן את טענותיו של המערער, הגעתי לכלל מסקנה כי אין בקביעותיו פגם היורד לשורשו של עניין או התעלמות מנתונים רלבנטיים להערכה של משקל העדויות, המצדיקים את התערבותנו. עתה אעמוד על הסיבות שהביאוני למסקנתי זו.

מהימנותה של המתלוננת

21. בית המשפט המחוזי קבע כי עדותה של המתלוננת מהימנה ואמינה בעיניו. כאמור, בית המשפט סקר בהרחבה את עדותה של המתלוננת וקבע כי גרסתה קוהרנטית ואינפורמטיבית וכי אין בה ניסיון להעצים את האירועים. קביעה זו נסמכה, רובה ככולה, על התרשמותו מעדותה של המתלוננת, ומסערת הרגשות בה הייתה נתונה כאשר תיארה את שחוותה. המערער טוען כי קביעותיו של בית המשפט נסמכות על ראיות אשר מקורן היחיד הוא עדותה של המתלוננת. דין טענה זו להידחות. בית המשפט המחוזי מצא כי גרסתה של המתלוננת בנוגע לכל אחד מן האירועים נתמכת בעדויות ובראיות נוספות, אליהן התייחס בפירוט במסגרת הכרעת הדין.

מעבר לנדרש, יצוין כי הלכה היא שניתן להשתית הרשעה בעבירות מין על עדותה היחידה של נפגעת העבירה מבלי להידרש לתוספת ראייתית. זאת, בתנאי שבית המשפט יפרט את הטעמים שהביאו אותו למסקנה כי גרסת נפגעת העבירה עדיפה על פני גרסת הנאשם, כאשר שיעורה הראוי של ההנמקה הדרושה נקבע בכל מקרה לפי נסיבותיו, בהתאם למידת עוצמתה של העדות העיקרית [ראו: סעיף 54א(ב) לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות)]; ע"פ 4187/04 גנטשקה נ' מדינת ישראל, פסקה 18(21.6.2006); ע"פ 10711/07 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (4.9.2008)]. אף אם אקבל את טענת המערער כי מקורן של העדויות והראיות הנוספות

בתיק הינו בדברי המתלוננת, סבורני כי בית המשפט המחוזי נימק בהרחבה את הכרעתו ועמד בדרישת ההנמקה הקבועה בסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות.

22. המערער מוסיף וטוען כי העובדה שהמתלוננת היא חסרת בית ומכורה לחומרים משני תודעה, מחייבת זהירות רבה יותר בבחינת תלונתה ובממצאי המהימנות שנקבעים לגבי עדותה. בהקשר זה יודגש, כי עדים המכורים לסמים או אלכוהול כשרים לעדות, והתמכרותם משמשת אך כשיקול בין שיקוליו של בית המשפט לעניין משקלה של עדותם [ראו למשל: י' קדמי על הראיות 518 (2009) (להלן: קדמי). כן השוו: ע"פ 4133/06 אבו קישק נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (1.11.2007)]. כך גם נקבע כי אין בפגמים באישיות, לרבות ליקויים נפשיים שאינם באים בגדר מחלת נפש, כדי לפגוע בכשרותו של אדם להעיד; וכי משמעותם של ליקויים נפשיים מעין אלה, אפשר שתבוא לידי ביטוי במישור המשקל, בהתאם למבחנים המקובלים להערכת משקלה של עדות [ראו למשל: קדמי, 517. כן השוו: ע"פ 609/86 אלג'ים נ' מדינת ישראל פ"ד מב(2) 541, 548 (1988)]. בענייננו, בית המשפט המחוזי היה ער לכך שהן המתלוננת והן המערער הינם חסרי בית ומכורים לחומרים משני תודעה. בהתחשב באמור, התרשם כי גרסתה של המתלוננת מהימנה וכי גרסתו של המערער היא בלתי סבירה ולא מהימנה, ונימק בהרחבה את הטעמים אשר הובילו אותו לגבש את מסקנותיו אלה. נוכח האמור, לא שוכנעתי כי יש מקום להתערבותנו בקביעותיו אלה של בית המשפט המחוזי.

מאפיינים המייחדים תלונות ועדויות של קורבנות עבירות מין

התנהגות המתלוננת לאחר האירוע

23. המערער טוען כי התנהגותה של המתלוננת אינה עולה בקנה אחד עם התנהגותה של מי שנאנסה, היות ובילתה עמו ועם חבריו לאחר אירוע האונס. ואולם, בית משפט זה קבע לא אחת, כי אין לבחון בדיעבד את חוסר "סבירות" התנהגותה של המתלוננת, ולקבוע כי בשל כך היא אינה דוברת אמת. התנהגותה של נפגעת עבירות מין עלולה להיראות בדיעבד בלתי הגיונית, אולם יש להיזהר בבחינת התנהגותה בחוכמה שלאחר מעשה [ראו למשל: ע"פ 3873/08 אטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 98 והאסמכתאות שם (6.9.2010) (להלן: עניין אטיאס); עניין בבקוב, פסקה 13]. זאת ועוד. בית המשפט עמד על כך שהתנהגותה של המתלוננת לאחר האירוע – מצבה הנפשי הקשה והעובדה שהגיעה מיד לאחר מכן למרכז שילה על מנת לקבל גלולה למניעת היריון ודיווחה לאנשי הצוות הרפואי כי נאנסה – מהווה חיזוק משמעותי לגרסתה.

כבישת עדות של קורבן עבירות מין

24. המערער טוען כי הגשת התלונה במשטרה לאחר כארבעה חודשים מעת התרחשות אירוע האונס, לוקה בשיהוי אשר בית המשפט המחוזי לא ייחס לו את המשקל הראוי. בית משפט זה חזר והבהיר כי אין בכבישת עדות מצד נפגעי תקיפה מינית, כשלעצמה, כדי לפגוע במהימנותה של העדות, מקום בו ניתן הסבר המניח את הדעת לכבישת העדות, כאשר ההסברים לכבישת העדות יכולים להיות שונים ומגוונים [ראו למשל: ע"פ 5874/00 לזרובסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(4) 260, 249 (2001); ע"פ 4776/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 98 (22.10.2012)]. יפים לענייננו דבריו

של השופט ס' ג'ובראן:

"כבישת עדויותיהם של קורבנות עבירות מין הינה תופעה מוכרת ושכיחה. במצבים אלה, עצם ההשתהות בהגשת התלונה לא תפחית בהכרח מאמינותה. בית משפט זה קבע לא אחת, כי רגשות כמו פחד, בושה ומבוכה בולמים את קורבן העבירה מלהתלונן על אשר אירע לו בסמוך לאחר מעשה....

התנהגות כזו אופיינית לסוג זה של קורבנות עבירה, ומשכך, קבעה הפסיקה לאורך כל הדרך, כי במקרים רבים אין בתלונה מאוחרת או בהתנהגות פסיבית של קורבן עבירת המין כשלעצמם כדי לפגום במהימנות העדות" [ע"פ 2677/06 פלוני נ' מדינת ישראל (18.4.2007)].

אף אם אקבל את טענתו של המערער כי הגשת התלונה לאחר תקופה של ארבעה חודשים היא בגדר שיהוי בנסיבות העניין, הרי שהמתלוננת סיפקה לכך הסבר המניח את הדעת. כאמור, לדברי המתלוננת, הסיבה לעיתוי הגשת התלונה נעוצה בחששה מהגשת תלונה למשטרה וכן חששה מן המערער. בית המשפט נדרש לסוגיה זו ומצא כי ההסבר שסיפקה המתלוננת לעניין עיתוי הגשת התלונה מניח את הדעת ואף נתמך בעדויותיהן של מדריכות השלטר. גם בעדותו של המערער בבית המשפט ניתן למצוא הסבר – הגם שאחר – לכבישת התלונה. המערער מסר כי המתלוננת פחדה מהמשטרה ולא הייתה פונה אליה בלא סיבה משמעותית. משכך, דעתי היא כי אין מקום להתערב בקביעותו של בית המשפט המחוזי בהקשר זה.

סתירות ואי דיוקים בעדות של קורבן עבירות מין

25. כידוע, בהתאם לסעיף 57 ל:

"סתירות בעדותם של עדים אין בהן, כשלעצמן, כדי למנוע מבית המשפט לקבוע עובדות שלגביהן חלו הסתירות".

כלל זה חל ביתר שאת כאשר מדובר בסתירות ובאי דיוקים שנתגלעו בעדותה של קורבן עבירת מין. העדות בעבירות אלה עוסקת מעצם טיבה בנושא טראומטי ואינטימי כאחד, ועל כן מתעורר לעיתים קושי במתן עדות סדורה ורהוטה. בנסיבות מסוג זה טון הדיבור, שפת הגוף, וכל אותם גורמים שאינם קשורים ישירות לעולם התוכן, מקבלים כאמור משקל משמעותי עוד יותר. בהקשר זה קבעתי בעבר:

"בית משפט זה כבר הדגיש לא פעם כי מעטים המקרים בהם עדות נפגע תהא חפה לחלוטין מפגמים, במיוחד כאשר אמור הדבר בעדות העוסקת בשחזור חוויה טראומטית כעבירת מין. לכן, השאלה איננה אם קיימים אי דיוקים ואי התאמות בפרטים, אלא אם המקשה כולה היא אמינה ואם הגרעין הקשה של האירועים והתמונה הכוללת המתקבלת מן העדות והחיזוקים לה מאפשרת מסקנה בדבר אשמת הנאשם מעבר לכל ספק" [עניין אטיאס, פסקה 96].

בענייננו, נמצאה סתירה בעדותה של המתלוננת ביחס לאירוע בגן התחמושת, באשר לשאלה האם המערער הכה בה באמצעות מוט ברזל או שמא נפלה על ברזל שהיה על הקרקע ונחבלה. בעדותה בבית המשפט חזרה המתלוננת והבהירה כי נפלה על מוט ברזל שהיה על הארץ ומכאן חבלתה הקשה, אך טרם נפילתה חבט בה המערער באמצעות

מוט הברזל. לעומת זאת, בהודעותיה במשטרה מסרה המתלוננת כי המערער הלאם בה באמצעות מוט הברזל וכך פצע את ברכה. כאמור, לאחר סיום עדותה, ציינה המתלוננת בפני הדס ורננה, מדריכות השלטר, כי לא דייקה בעדותה. על כן, ביקשה באת כוחה של המשיבה להשיבה אל דוכן העדים ובית המשפט איפשר זאת. בעדותה המאוחרת, מסרה המתלוננת כי המערער חתך אותה באמצעות מוט ברזל וכי חל בלבול בדבריה שנבע מלחץ ומרצונה לסיים את העדות מהר ככל האפשר וציינה כי "אני לחוצה" ו-"כי קשה לי" (עמ' 86 לפרוטוקול מיום 26.10.2014). בית המשפט המחוזי מצא לנכון לאמץ את גרסתה המאוחרת של המתלוננת בבית המשפט. בהקשר זה הובהר כי "המתלוננת הייתה נתונה במתח רב ובסערת רגשות, מה שמתיישב עם טענתה לבלבול בעדותה ולהשגת סדר במחשבותיה בזמן שישיבה מחוץ לאולם ונרגעה" (עמ' 27 להכרעת דינו של בית המשפט המחוזי). מעבר לכך, נקבע כי גרסתה המאוחרת של המתלוננת מתיישבת עם הודעתה במשטרה ועם עדויותיהן של הדס ונא, אשר להן סיפרה על האירוע מיד לאחר התרחשותו. בית המשפט עמד על אי התאמות נוספות בין גרסתה של המתלוננת לבין עדויותיהן של המדריכות, טל בר ודבורה קדיש, אשר מסרו במשטרה כי המתלוננת סיפרה להן שחבריו של המערער החזיקו אותה בזמן שהמערער חתך אותה. בית המשפט ציין כי המדריכות שמעו על האירוע מפי המתלוננת בחלוף זמן מיום התרחשותו ובעודה נסערת. בנוסף, בית המשפט עמד על כך כי בתיקוד שכתבה רננה ביומן השלטר ביום 24.10.2013, נכתב כי לדברי המתלוננת המערער חתך אותה בסכין. עם זאת, צוין כי בהודעתה במשטרה ובעדותה בבית המשפט מסרה רננה כי המתלוננת אמרה לה שהמערער חתך אותה וכי המילה "סכין" לא נאמרה על ידי המתלוננת. בית המשפט קבע כי העובדה שהמתלוננת פונתה למקלט לנשים מוכות בשל חששה מפני המערער לאחר האירוע מהווה חיזוק לגרסתה המאוחרת. כמו כן, נקבע כי עדויותיהם של חבריו של המערער סותרות זו את זו ואת גרסתו של המערער, וכי הן בלתי אמינות. בית המשפט הוסיף וקבע כי גרסאותיו של המערער סותרות אף הן זו את זו ואינן מתיישבות עם חומרת פציעתה של המתלוננת. נוכח האמור, איני סבור כי יש מקום להתערבותנו בסוגיה דנן.

הערעור על גזר הדין

26. כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש שהושת על נאשם על ידי הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים, בהם נפלה טעות בולטת או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות [ראו למשל: ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל, פסקה 7.ב. (3.2.1998); ע"פ 5883/15 אבוציאם נ' מדינת ישראל, פסקה 8 והאסמכתאות שם (24.11.2016)]. איני סבור כי המקרה שלפנינו נופל בגדר אותם חריגים המצדיקים התערבות בגזר דינו של בית המשפט המחוזי. בית משפט זה הדגיש פעמים רבות בעבר את חומרתן היתרה של עבירות מין, המתבצעות בזולת בהעדר הסכמתו [ראו למשל: ע"פ 9994/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה (11.8.2008)]. כמו כן, הודגש לא אחת כי יש ליתן משקל משמעותי בעת גזירת דינם של עברייני מין לנזק שגרמו לקורבן העבירה ולצללקות שהותירו בנפשו [ראו למשל: ע"פ 8233/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (14.8.2008)]. מעבר לכך, בית משפט זה חזר פעמים רבות על החומרה היתרה אשר ראוי לייחס לעבירות האלימות, המצדיקה השתת עונשים משמעותיים על מבצעה. כל אלו מחייבים ענישה הולמת ומרתיעה ולא מצאנו כי נפלה טעות בגזר דינו של בית המשפט המחוזי המצדיקה את התערבותנו.

27. במסגרת גזר דינו, בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של ארבע עד תשע שנות מאסר בפועל בגין עבירות האינוס והאלימות, ותקופה של ארבעה עד שמונה חודשי מאסר בפועל בגין העבירות של הפרת צו פיקוח. כאמור, בית המשפט לא קבע מתחם ענישה בגין עבירת ההדחה בחקירה באיומים, אך עמד על כך שבע"פ 7895/13 ביטון נ' מדינת ישראל פסקה 7 (24.3.2014) אישר בית משפט זה מתחם ענישה של שלושה עד תשעה חודשים וכי בת"פ (חי') 35788-10-14 מדינת ישראל נ' פלוני פסקה 76 (19.5.2015), נקבע מתחם ענישה של מאסר מותנה עד 12 חודשי מאסר.

28. המערער טוען כי מתחם הענישה ההולם במקרה הנוכחי צריך היה לעמוד על בין שלוש לשש שנות מאסר בפועל וכי ראוי היה להשית עליו עונש של שלוש עד ארבע שנות מאסר בפועל, נוכח נסיבות חייו המורכבות. איני סבור כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעת מתחם הענישה או במיקומו של העונש בתוך המתחם. בית המשפט התייחס בגזר דינו הן לנסיבות לחומרא והן לנסיבות לקולא עליהן הצביע בא כוח המערער: נסיבות חייו המורכבות, היותו דר רחוב לפרקים והתמכרותו לאלכוהול, ובהתאם לכך גזר עליו עונש הקרוב לרף התחתון של מתחם הענישה שקבע. המערער חילל את גופה של המתלוננת והותיר צלקות בנפשה. מעבר לכך, הוא נהג בה באלימות בהיותה בת זוגו, הטיל עליה אימה וטרור ורמס את כבודיה. חייה בתקופה זו התנהלו על רקע חשש מתמיד לשלומה. יצוין כי על אף שהמערער הביע חרטה על מעשיו כלפי המתלוננת במהלך הדיון שנערך לפנינו, הוא עודנו מכחיש את המעשים בהם הורשע ולפיכך הוא אינו זכאי להקלה בעונש הניתנת למי שמקבל אחריות ממשית על המעשים שביצע, ומביע חרטה כנה עליהם. על רקע זה, איני סבור כי יש מקום להקל בעונשו של המערער, אשר אינו חורג לחומרה מרף הענישה המקובל בעבירות בהן מדובר.

29. סוף דבר, אציע לחברי לדחות את הערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' דנציגר.

ניתן היום, כ"ז באייר התשע"ז (23.5.2017).

ש ו פ ט

עמוד 13

ש ו פ ט

ש ו פ ט

